

BELGISCH ARBITRAGEHOF VOOR DE SPORT

ARBITRALE UITSPRAAK

Zaak 167/20

Arbitragecollege samengesteld uit:

Mr M. VROMANS, Voorzitter en de heren F. BURSSSENS en G. HERMANS, arbiters;
Pleitzitting: 29 januari 2020

Inzake:

OH LEUVEN CVBA, met ondernemingsnummer 0668.426.703 stamnummer 18 en met zetel te 3001 HEVERLEE-LEUVEN, Kardinaal Mercierlaan 46;

Appellante, hierna ook genoemd "OHL",
vertegenwoordigd door Meesters C. VANDEBROECK en S. RENIERS, advocaten met kantoor te 3000 LEUVEN, Vaartstraat 68-70;

TEGEN:

1.

ROYALE UNION SAINT-GILLOISE CVBA, met ondernemingsnummer 0471.144.936 stamnummer 10 en met zetel te 1190 VORST, Brusselse Steenweg 223;

Eerste geïntimeerde, hierna ook genoemd "RUSG",
vertegenwoordigd door Meesters J.-M. PHILIPS en K. DE SAEDELEER, advocaten met kantoor te 1700 DILBEEK, Eikelenberg 20;

2.

KONINKLIJKJE BELGISCHE VOETBALBOND VZW (KBVB), met ondernemingsnummer 0403.543.160 en zetel te 1020 BRUSSEL, Houba de Strooperlaan 145;

Tweede geïntimeerde, hierna ook genoemd "KBVB",
vertegenwoordigd door Mevrouw P. LEYS, Legal Director KBVB, hiertoe uitdrukkelijk gevolmachtigd;

I. DE PROCEDURE:

Bij verzoekschrift van 8 januari 2020 stelde appellante (“OHL”) beroep in tegen de beslissing van de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal van de KBVB uitgesproken op 2 januari 2020, waarbij deze commissie oordeelde dat de stopgezette wedstrijd van 1 november 2019 tussen OHL en eerste geïntimeerde (“RUSG”) door OHL werd verloren met een forfait-score.

Gelet op de hoogdringendheid van de procedure werd een korte procedurekalender vastgelegd door de Voorzitter van huidig arbitragecollege, in samenspraak met de raadslieden/gevolmachtigde van partijen.

Gelet op de besluiten voor de partijen en de door hen neergelegde stukken;

Partijen hebben hun besluiten en middelen toegelicht op de zitting van 29 januari 2020;
Op deze zitting waren aanwezig:

- de drie voornoemde leden van het arbitragecollege;
- voor OHL: Mr. Chris Vandebroeck, advocaat;
- voor RUSG: Mr. Kristof De Saedeleer, advocaat;
- voor de KBVB: Mevr. Violaine Desmet, gemachtigde loco Mevr. P.Leys;

Partijen hebben geen bezwaar tegen de publicatie van de in deze zaak te nemen beslissing op de website van het BAS (www.bas-cbas.be).

II. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN

II.1 OHL

OHL vordert:

“.. het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren;

Dienvolgens de beslissing van de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal uitgesproken op 2/1/2020 integraal teniet te doen,

Zodoende,

In hoefdorde te zeggen voor recht dat er geen vaststellingen gebeurd zijn de welke een inbreuk op artikel B1311 van het Bondsreglement 2019-2020 staven, zodoende dat deze vermeende inbreuk niet aangetoond is,

In ondergeschikte orde te horen zeggen voor recht dat appellante (OHL) wel degelijk het slachtoffer is geworden van overmacht in de zin van artikel B151-4 van het Bondsreglement 2019-2020 van de KBVB,

Dienvolgens te oordelen dat de kwestieuze wedstrijd integraal dient herspeeld te worden en geïntimeerden (RUSG en de KBVB), minstens de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen tot de kosten.”

II.2 RUSG

RUSG) vordert:

*“Het verzoekschrift tot hoger beroep van OHL indien ontvankelijk, in ieder geval ongegrond te verklaren;
Dienvolgens de beslissing van de GCHBP van 2 januari 2020 van de KBVB te bevestigen;
In ieder geval RUSG niet te veroordelen tot de kosten.”*

II.3 KBVB

Tweede geïntimeerde (“de KBVB”) vordert:

“Te beslissen naar recht, de kosten voor de arbitrageprocedure ten laste te leggen als naar recht.”

III. DE FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Op 1 november 2019 (speeldag 13) speelde OHL in de avonduren in het kader van de competitie 1B een thuiswedstrijd tegen RUSG op het terrein King Power At Den Dreefstadion – Terr.1, Kardinaal Mercierlaan, 46, 3001 HEVERLEE – LEUVEN. De wedstrijd werd geleid door hoofdscheidsrechter VERMEIRE Jordy.

Tijdens de wedstrijd viel een gedeelte van de verlichting (en dus niet de gehele verlichting) uit. Er zouden meer bepaald enkele lampen aan het dak van tribune 3 uitgevallen zijn.

De voornoemde scheidsrechter die de wedstrijd definitief stopzette, noteerde hierover het volgende in zijn scheidsrechtersverslag van 2/11/2019:

“De wedstrijd tussen OH Leuven en Union werd, na driemaal staken van de wedstrijd, definitief gestaakt, dit door een stroompanne aan de verlichting van het terrein.

Op volgende momenten werd de wedstrijd stopgezet:

- *1ste maal in minuut 49.53 met een totale wachttijd van 10.45*
- *2de maal in minuut 52.01 met een totale wachttijd van 11.25*
- *de laatste maal in minuut 53.09 waarbij we de totale wachttijd van 30 minuten, zoals voorgeschreven in het reglement overschreden. Na een totale wachttijd van 32.12 werd de wedstrijd stopgezet. Dit in overleg met de aanwezige match delegate.*

... (Op de vraag:) Heeft de bezochte club wat mogelijk was om u in de uitoefening van uw functie bij te staan en de orde te handhaven? Ja....”

Artikel B1518.4 van het Bondsreglement van de KBVB stelt in dat verband:

“In geval van defect moet de scheidsrechter aan de bezochte club maximum een half uur globaal respijt geven om het defect te herstellen.

Indien dit niet lukt, verliest de bezochte club de wedstrijd met forfaitscore, tenzij het een algemeen defect betreft dat de sector treft of een defect in de elektriciteitscabine die

exclusief dient voor de club en waaraan niet kan worden verholpen spijs de voorzorgen door de bezochte club getroffen, om ter plaatse of in de onmiddellijke nabijheid beroep te kunnen doen op een aangestelde van de distributiemaatschappij, te beschikken over voldoende hulp en over het onontbeerlijk vervangingsmateriaal”.

De Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal deed hierover, na het horen van de vertegenwoordigers van de betrokken club en bij “*verontschuldigde afwezigheid van de scheidsrechter*” uitspraak op 2/1/2020 als volgt:

“... Uit het verslag van de scheidsrechter blijkt dat na het driemaal onderbreken van de wedstrijd, de match door de scheidsrechter definitief werd gestaakt omwille van een stroompanne aan de verlichting van het terrein. In de 49ste minuut, de 52ste minuut en de laatste maal in de 53ste minuut werd de match stilgelegd.

Conform artikel B1518.4 heeft de scheidsrechter de bezochte club OH Leuven een half uur globaal respijt gegeven om het defect aan de lichtinstallatie te herstellen. Daar de scheidsrechter vaststelde dat dit niet gelukt was en de verlichtingssterkte onvoldoende bleef heeft hij de wedstrijd correct definitief gestaakt op de 53ste minuut....

OH Leuven legt drie stukken neer van Fluvius dd. 4/1/2019, van Claesen dd. 7/11/2019 en van Eme dd. 7/11/2019. Uit geen enkel stuk blijkt dat er sprake is van ofwel overmacht ofwel van een algemeen defect dat de sector betreft.

Integendeel, het door OH Leuven neergelegd schrijven van Fluvius stelt: ‘.. Na onderzoek heeft Fluvius geen oorzakelijk verband gevonden tussen de stroomonderbreking ‘s ochtends en de uitschakeling van de verlichting tijdens de wedstrijd.’ De wedstrijd begon nota bene om 20:30 uur.

De GCHBP dient aldus vast te stellen dat het in casu niet gaat om een geval van overmacht conform artikel B1518.4 van het Bondsreglement.”

Bij verzoekschrift van 8 januari 2020 stelde OHL beroep in tegen deze beslissing.

IV. BEOORDELING:

IV.1. DE BEVOEGDHEID VAN HET BAS

De bevoegdheid van het BAS steunt op artikel B1723-12 van het Bondsreglement 2019-2020 van de KBVB en staat overigens niet ter discussie.

Ook de samenstelling van het arbitragecollege staat niet ter discussie.

IV.2.

Vooraf zij opgemerkt dat de bevoegdheid van de GCHBP (de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal) om in eerste aanleg te oordelen over het incident in kwestie, niet ter discussie staat.

IV.2.1 Het (beweerde) gebrek aan objectieve vaststelling van de lichtsterkte op het moment van de gedeeltelijke stroomonderbrekingen.

Artikel B1311 van het Bondsreglement schrijft voor officiële wedstrijden die 's avonds in de betrokken afdeling worden gespeeld een minimale lichtsterkte voor van 800 lux, waarbij er

nergens op het terrein een verlichtingssterkte mag zijn van minder dan 75% van 800 lux, dus 600 lux.

Artikel B1518.3 van hetzelfde reglement machtigt de scheidsrechter om de wedstrijd niet te laten aan vangen of ze te onderbreken wanneer hij vaststelt dat de verlichtingssterkte onvoldoende is.

(a). Standpunt OHL

Volgens OHL ligt er geen objectief bewijs voor dat de voorschriften van dit artikel B1311 niet (meer) werden nagekomen, en kan uit het (hoger aangehaalde) scheidsrechtersverslag niet worden afgeleid dat de scheidsrechter heeft vastgesteld dat de lichtsterkte onvoldoende was om de wedstrijd verder te laten doorgaan.

Een louter subjectieve beoordeling -zonder deugdelijke motivering - door de scheidsrechter is, aldus OHL, en dit in tegenstelling met het standpunt van RUSG, onvoldoende in dat verband.

OHL wijst verder op volgende elementen:

- een verschil tussen 600 en 800 lux kan niet vastgesteld worden met het blote oog;
- bij een keuring van het terrein van OHL door de KBVB 30/1/2019 en 21/2/2019 werd een gemiddelde lichtsterkte vastgesteld van respectievelijk 1360,98 lux en 1458 lux, dus ruim boven de minimaal voorgeschreven lichtsterkte.
- rechtenhouder PROXIMUS bevestigde, op vraag van OHL, dat de vermindering in de lichtsterkte (die aanleiding gaf tot het staken van de wedstrijd) geen enkele hinderpaal was voor het registreren en/of uitzenden van de wedstrijdbeelden;
- de door haar voorgelegde fotofragmenten (ook van andere wedstrijden) tonen, volgens OHL, aan dat « *er niet kan aangenomen worden dat de verlichtingssterkte onvoldoende was* » en ze voegt eraan toe « *bovendien werd hieromtrent geen enkele opmerking gemaakt in het scheidsrechtersverslag* »;
- de hoofdscheidsrechter legde de wedstrijd niet stil bij de eerste panne in de 44ste minuut van de wedstrijd;

(b). Het standpunt RUSG

In verband met de afwezigheid van de scheidsrechter ter gelegenheid van de debatten voor de GCHBP merkt RUSG op dat OHL geenszins aannemelijk maakt dat de aanwezigheid van de scheidsrechter tot een andere beslissing had kunnen leiden, terwijl zijn verslag voorligt en OHL evenmin in de huidige procedure om de aanwezigheid van de scheidsrechter verzoekt.

Volgens RUSG voegt OHL voorwaarden toe aan het Bondsreglement, meer bepaald dat er objectieve criteria bestaan om de minimale verlichtingssterkte vast te stellen en dat de scheidsrechter onmogelijk op basis van een louter visuele waarneming heeft kunnen vaststellen dat de voorgeschreven verlichtingssterkte niet op alle plaatsen van het speelveld werd gerespecteerd.

RUSG verwijst ter zake naar artikel B1518.3 Bondsreglement waarin, volgens haar, duidelijk gesteld wordt dat de scheidsrechter de volgens het reglement voorziene beslissingen kan nemen, wanneer hij op basis van een louter subjectieve beoordeling vaststelt dat de lichtsterkte onvoldoende is. In voorliggende situatie was de scheidsrechter, aldus verder RUSG, in eer en geweten van oordeel dat de schaduw op het gebied aan de zijlijn langs de

tribune hem verhinderde om de wedstrijd op een verantwoorde wijze te laten verlopen en te leiden.

RUSG argumenteert verder dat huidig arbitragecollege hoogstens over een marginale toetsing beschikt van de door de scheidsrechter genomen beslissing, meer bepaald dient de beoordelende instantie zich bij haar beoordeling te beperken tot het onderzoek of de primair aangewezen instantie (GCHBP) in redelijkheid heeft kunnen beslissen zoals zij heeft gedaan. Het arbitragecollege kan enkel ingrijpen wanneer de door de scheidsrechter genomen beslissing kennelijk onredelijk was.

Tenslotte beweert RUSG dat de controle van de verlichtingsinstallatie door de KBVB slechts een momentopname is en geen garantie biedt op het toekomstig functioneren van die verlichting.

(c). Standpunt van de KBVB

De KBVB stelt vast dat er geen beelden van de kwestieuze wedstrijd voorhanden zijn en enkel besloten kan worden dat de scheidsrechter de voorziene procedure heeft gevolgd voor wat betreft zijn persoonlijke vaststellingen.

(d). Beoordeling

Het arbitragecollege stelt vast:

- artikel B1518.3 bepaalt:

“De scheidsrechter kan steeds weigeren een wedstrijd te laten aanvangen of deze zelfs onderbreken wanneer hij vaststelt dat de verlichtingssterkte onvoldoende is”.

- dat het scheidsrechtersverslag enkel spreekt van een « *stroompanne aan de verlichting van het terrein* » en niet vermeldt dat het ging om een gedeeltelijke stroompanne, met andere woorden ook niet dat het slechts ging om een gedeeltelijke uitval van de verlichting;
- dat het scheidsrechtersverslag geen verdere details geeft, noch over het standpunt van de lijnrechters, noch over de concrete onvoldoende zichtbaarheid, en met andere woorden weinig of niet gemotiveerd werd;
- dat het scheidsrechtersverslag weliswaar vermeldt dat de beslissing werd genomen « *in overleg met de aanwezige match delegate* » maar niet wat zijn/haar standpunt was en evenmin de argumentatie van deze match delegate ;
- dat een beoordelende instantie, zoals huidig arbitragecollege, zich moet baseren op de voorhanden zijnde stukken en het scheidsrechtersverslag voor de beoordeling van de voorgelegde discussie cruciaal is.
- Het arbitragecollege stelt vast dat het scheidsrechtersverslag naar aanleiding van de gedeeltelijke lichtuitval onvoldoende gemotiveerd is om een beoordelende instantie a posteriori in de mogelijkheid te stellen om de beslissing van de scheidsrechter marginaal te toetsen;
- De soevereine beoordeling- en beslissingsbevoegdheid van een scheidsrechter om een wedstrijd te staken ontslaat hem niet van de verplichting om deze beslissing in zijn schriftelijk verslag deugdelijk en controleerbaar te motiveren;

- Hieruit dient te worden besloten dat het scheidsrechtersverslag in voorliggende situatie als onvoldoende basis moet aanzien worden om de beslissing van de scheidsrechter om de wedstrijd te staken te verantwoorden.

IV.2.2 De (in ondergeschikte orde opgeworpen) overmachtsituatie (art. B1518-4 Bondsreglement)

(a) Standpunt van OHL

OHL argumenteert dat ze zich in een situatie van overmacht bevond omdat als gevolg van een stroomonderbreking (op een andere plaats maar in dezelfde sector) in de ochtend op de dag van de wedstrijd condensatoren in de interne elektriciteitscabine van OHL defect geraakt zijn, waardoor de verlichtingsinstallatie in tribune 3 van OHL meer stroom verbruikte en overbelast geraakte, met een stroompanne als gevolg, waardoor de verlichting deels uitviel. Dit probleem kon zij beweerdelijk niet binnen de 30 minuten verhelpen.

OHL baseert zich voor dit argument op een schrijven van Fluvius van 4 november 2019. Volgens OHL steunde de Geschillencommissie (GHBP) zich op een « uiterst partiële lezing » van dit verslag van Fluvius. In dit verslag wordt onder meer gezegd:

« OHL vermoedt een mogelijk verband tussen de onderbreking van het distributienetwerk op 1 november 's ochtends (NB : om 5.14 uur) en het uitschakelen van een deel van zijn installaties diezelfde avond (NB : omstreeks 21:15 uur) tijdens de wedstrijd, aangezien deze installaties 's ochtends ook uitgeschakeld waren.

Op vraag van OHL is Fluvius op 2 november ter plaatse geweest om de goede werking van het distributienetwerk te controleren ter hoogte van het stadion. Na onderzoek heeft Fluvius geen oorzakelijk verband gevonden tussen de stroomonderbreking 's ochtends en de uitschakeling van de verlichting tijdens de wedstrijd.

Fluvius kan evenwel niet uitsluiten dat de werking van de beveiliging op de binneninstallatie OHL beïnvloed is geweest door de spanningsonderbreking. Aangezien dat Fluvius niet bevoegd is om de binneninstallatie van zijn netgebruikers te controleren, raadt Fluvius OHL aan om de werking van de beveiliging nader te laten onderzoeken.

OHL heeft tijdens het uitvallen van de verlichting alles in het werk gesteld om een oplossing te vinden. Ondanks de door OHL getroffen voorzorgen is het foutzoeken bij de uitschakeling inclusief het veranderen van deze defecte beveiliging, onmogelijk in een tijdspanne van een half uur ».

De firma AIR PLUS BVBA bevestigde op 12 november 2019 :

« ... Deze bewuste schakelaar kan men niet binnen de 2 uur vervangen.... Deze job met voorbereiding vooraf is normaal een halve dag werk. »

Zowel de firma CLAESEN Verlichting als de firma EME bevestigen dat het defect door OHL niet waarneembaar was. De firma EME stelt op 7 november 2019 onder meer: *« Ons inziens was het voor OHL niet mogelijk om dit op 1/11/19 voorafgaand aan de wedstrijd zelf, vast te stellen of zelfs te vermoeden dat er nog een probleem zou kunnen zijn. »*

Tenslotte verwijst OHL naar het feit dat de installatie op meerdere tijdstippen zou gekeurd zijn door diverse instanties, m.n. de KBVB.

OHL besluit uit dit alles dat er wel degelijk een oorzakelijk verband bestaat tussen de onderbreking van de spanning diezelfde ochtend en de gevolgen, die slechts 's avonds tijdens de wedstrijd voor haar merkbaar waren en dat zij dit defect onmogelijk heeft kunnen voorzien en evenmin binnen de voorgeschreven termijn van 30 minuten heeft kunnen verhelpen.

(b) Standpunt van RUSG

RUSG maakt de argumentatie van de GCHBP tot de hare.

RUSG voegt eraan toe dat het reglement duidelijk is en niet voor interpretatie vatbaar zodat OHL alleen vrijgesteld is van verantwoordelijkheid in het geval dat de lichtstoring te wijten is aan een volledig extern element, namelijk een algemeen sectordefect of een storing in een elektriciteitscabine die niet toegankelijk is voor de club, terwijl het (hoger geciteerd) schrijven van Fluvius net aangeeft dat dit niet het geval was.

Uit geen enkel stuk blijkt, aldus RUSG, dat er sprake is van ofwel overmacht, ofwel van een algemeen defect dat de sector betreft.

(c). Standpunt van de KBVB

Volgens de KBVB besliste de GCHBP terecht dat er in voorliggende situatie geen sprake was van een algemeen defect, noch van overmacht.

De KBVB voegt eraan toe dat OHL ten onrechte argumenteert dat er geen objectieve vaststellingen gebeurden.

Bij nazicht van de door OHL voorgelegde stukken kan, aldus de KBVB, worden gesteld « *dat er gissingen zijn naar de exacte oorzaak, dat OHL een mogelijk defect niet had kunnen inschatten, zelf vaststellen, waarnemen noch vermoeden, en dat het onmogelijk was het defect binnen een korte tijdspanne op te lossen. Er zou geen oorzakelijk verband zijn met de stroomonderbreking 's ochtends maar men kan niet uitsluiten dat de werking van de beveiliging op de binneninstallatie OHL beïnvloed is geweest door de spanningsonderbreking* ».

(d) Beoordeling

Artikel B1518.4 bepaalt:

“In geval van defect, moet de scheidsrechter aan de bezochte club maximum een half uur globaal respijt geven om het defect te herstellen. Indien dit niet lukt verliest de bezochte club de wedstrijd met forfait-score, tenzij het een algemeen defect betreft dat de sector treft of een defect in de elektriciteitscabine, die exclusief dient voor de club en waaraan niet kan worden verholpen spijs de voorzorgen door de bezochte club getroffen, om ter plaatse of in de onmiddellijke nabijheid beroep te kunnen doen op een aangestelde van de distributiemaatschappij, te beschikken over voldoende hulp en over het onontbeerlijk vervangingsmateriaal”.

Op basis van de door OHL verstrekte uitleg en de door haar gedane inspanningen en neergelegde stukken, dient het Arbitragecollege te besluiten dat de in artikel B1518.4 omschreven oorzaken van overmacht inzake toepasselijk zijn. Het betrof inderdaad een

algemeen defect in de sector dat naar hoge mate van waarschijnlijkheid een defect veroorzaakte aan de condensatoren in de elektriciteitscabine van OHL. Het was voor OHL onmogelijk dit voorafgaande aan de wedstrijd zelf vast te stellen, terwijl zij evenmin kon of moest vermoeden dat er nog problemen zouden kunnen ontstaan als gevolg van de sectorpanne.

IV.3. DE ARBITRAGEKOSTEN

De kosten van de arbitrageprocedure omvatten :

- administratiekosten:	200,00 €
- kosten van aanhangig making :	250,00 €
- kosten van de arbiters:	994,98 €

	1.444,98 €

Gelet op het feit dat de KBVB verantwoordelijkheid is voor de gedragingen van bij de KBVB aangesloten scheidsrechters, dient de KBVB te worden veroordeeld om de kosten van de arbitrageprocedure ten laste te nemen, overeenkomstig artikel 30.2 van het reglement van het BAS.

V. BESLISSING:

OM DEZE REDENEN,

Het arbitragecollege aangesteld volgens het Reglement van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport

- Verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond.
- Vernietigt dienvolgens de beslissing van de Geschillencommissie Hoger Beroep voor het Profvoetbal uitgesproken op 2 januari 2020 en opnieuw rechtdoende zegt voor recht dat de wedstrijd van 1 november 2019 integraal dient te worden herspeeld;
- Veroordeelt KBVB tot de kosten van de arbitrageprocedure, hetzij het bedrag van 1.444,98 €.

Aldus uitgesproken te Brussel op de zetel van het Belgisch Arbitragehof voor de Sport op 31 januari 2020.

Guy HERMANS
Bilzersteenweg, 243
3700 Tongeren

Marinus VROMANS
Veemarkt, 70
2800 Mechelen

Frank BURSSSENS
Bollenbergen, 2a bus 20
9052 Gent

Lid

Voorzitter

Lid